

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK, a 1272/2008/EK és a 2015/830/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1. Termékazonosító:** **BOVI szarvtalanító paszta**
- 1.2. Azonosított felhasználás:** borjú, bárány, kecszegida szarvkezdeményének eltávolítása – foglalkozásszerű felhasználásra
- Ellenjavallat felhasználás:** a fentitől eltérő
- 1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai: AGRORM s.r.o.,**
Cím: SK-92572, Selice, Slovakia, Družstevná 1064
Telefon: +421 911 750 923
agrorm@agrorm.sk, office@agrorm.sk
A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: office@agrorm.sk
- 1.4. Sürgősségi telefon:** Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ): napközben 06 (1) 476-6464
éjjel-nappal hívható szám: 06 (80) 20 11 99

2. A veszély azonosítása

2.1. A keverék besorolása a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás, a 1272/2008/EK rendelet és módosításai szerint:

Acute Tox (oral.) 4	H302
Skin Corr. 1 A	H314
Skin Sens. 1	H317
Eye Dam. 1	H318

2.2. Címkézési elemek:

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondatok:

VESZÉLY

- H302 Lenyelve ártalmas.
H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

- P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
P301+P312 LENYELÉS ESETÉN: rosszullet esetén azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.
P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P405 Elzárva tárolandó.
P501 A tartalom/edény elhelyezése veszélyes hulladékként.

Veszélyt meghatározó összetevő: kálium-hidroxid, fenyőgyanta (kolofónium)

2.3. Egyéb veszélyek: nincsenek, a REACH XVII. melléklete alapján speciális korlátozás nincs

3. Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Kémiai jelleg: keverék

Veszélyes komponensek	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kód, H-mondat
Kálium-hidroxid* CAS-szám: 1310-58-3 EU-szám: 215-181-3 Index-szám: 019-002-00-8, REACH-szám:	30 – 35%	Acute Tox. (oral) 4**, H302; Skin Corr. 1A, H314; Met. Corr. 1 H290
Fenyőgyanta (kolofónium) CAS-szám: 8050-09-7 EU-szám: 232-475-7 Index-szám: 650-015-00-7, REACH-szám: 01-2119475108-36	10 – 15%	Skin Sens. 1, H317

* Speciális koncentrációhatárok: Eye Irrit. 2; H319; Skin Irrit. 2; H315: 0,5% ≤ C < 2%; Skin Corr. 1B; H314: 2% ≤ C < 5%; Skin Corr. 1A; H314: C ≥ 5%

** Besorolása u.n. minimum besorolással történt.

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket

a veszélyesség szerinti besorolásnál figyelembe kell venni. A fenti rövidítések és H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad! Az elsősegély-nyújtás gyorsasága és szakszerűsége nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegzés: Vigyük a sérültet friss levegőre. Rosszullét esetén hívjunk orvost.

Bőrrel való érintkezés esetén: Az érintett bőrfelületet szappannal és bő vízzel alaposan le kell mosni. Kiterjedt vagy mély marási sérüléssel forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Azonnal szemöblítést végezni bő vízzel legalább 15 percen át a szemhéjak széthúzásával és a szemgolyó mozgatásával. Azonnal forduljunk szemorvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüregtet vízzel ki kell öblíteni, majd itassunk a sérülttel sok vizet apró kortyokban. Ne hánytassuk! Vigyük a sérültet kórházba.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: Erős maró hatások a nyálkahártyára, bőrre, légutakba jutva, melynek súlyossága fokozódhat, ha az elsősegély-nyújtás nem volt elég szakszerű, vagy nem tartott kellő ideig.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

A fentiekén túl, amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: A tüneteknek megfelelően kezeljen.

5. Tűzoltási intézkedések

5.1. Oltóanyagok: Szén-dioxid, oltópor, alkoholálló hab (kiterjedt tüzeknél).

5.2. A keverékhez társuló különleges veszélyek: Hő hatására mérgező gázok, szén-monoxid és szén-dioxid szabadulhatnak fel, melyeket nem szabad belélegezni.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: A környezet levegőjétől független légzőkészüléket és védőruhát kell viselni.

Egyéb információk: Távolítsuk el a terméket a tűz közeléből ha biztonsággal tehetjük, vagy hűtsük vízpermettel a tárolóedényzetet. A kiszabaduló gőzöket vízpermettel csapassuk le. A szennyezett tűzoltóvíz nem kerülhet felszíni vagy talajvízbe.

6. Intézkedések véletlenszerű környezetbe jutás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

A mentesítést csak kiképzett, szükséges védő felszerelésekkel ellátott személy végezheti, a védőfelszereléssel nem rendelkezőket biztonságos helyre kell vinni. Kerüljük el a termékkel történő expozíciót (szembe, bőrre, ruházatra kerülését, gőzeinek belégzését).

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: Akadályozzuk meg a csatornába vagy élő vizekbe, talajba, altalajba jutását.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű tömény terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, vermikulit, diatomaföld) kell befedni, felitatni, megfelelően címkézve tárolni, és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. Kis mennyiségű terméket a szokásos takarítási eljárásokkal kell eltüntetni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: Lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Minden expozíciót (bőrre, szembe, ruhára kerülését, lenyelését, gőzeinek belégzését) el kell kerülni. Az elszennyeződött ruházatot le kell vetni. Mossuk meg a kezét és az egyéb a terméknek kitett bőrfelületeket szappannal és vízzel étkezés, ivás, dohányzás előtt és munkavégzés után. Biztosítsunk megfelelő szellőzést vagy elszívást a munkahelyen, bizonyosodjunk meg a megfelelő személyi higiénia betartásáról, és a védőruha viseléséről.

Tűz- és robbanásvédelmi információk: A termék nem tűzveszélyes.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A készítményt hűvös (25°C alatt), fagymentes, jól szellőző helyen, eredeti csomagolásban, jól lezárva kell tárolni. Védjük közvetlen napfénytől, hőforrástól, nedvességtől. Élelmiszerektől, italoktól, takarmánytól, savaktól távol tartandó. Gyerekek, illetéktelen személyek, haszonállatok ne férhessenek hozzá.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Borjak, bányák és kecskegidák szarvkezdeményeinek eltávolítása. A felhasználók köre: foglalkozásszerű. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót, és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határértékek):

Foglalkozás-egészségügyi határérték (levegőben megengedett koncentráció):

Kálium-hidroxid: ÁK^1 : 2 mg/m³; CK^2 : 2 mg/m³ – 25/2000. (XII. 22.) EüM-SzCsM rendelet

A kálium-hidroxid DNEL³ érték foglalkozásszerű felhasználókra:

Hosszan tartó inhalációs expozíció - helyi hatás: DNEL = 1 mg/m³

A kálium-hidroxid PNEC⁴ értéke:

Nincs adat, a kálium-hidroxid vízben disszociál, káros hatást a lúgos eltolódás jelenti.

8.2. Az expozíció elleni védekezés

Műszaki intézkedések: Megfelelő szellőzés és védőfelszerelések biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- Az elszennyeződött ruházatot le kell vetni, és az újbóli használat előtt ki kell mosni.

Személyi védőfelszerelések:

- Légutak védelme: nem szükséges
- Kézvédelem: A dolgozók viseljenek megfelelő, a terméknek ellenálló védőkesztyűt (nitrilgumi, áttörési idő \geq 480 min, EN 374). A kesztyű ellenálló képességét használat előtt ellenőrizni kell. Vegyük figyelembe a kesztyű gyártójának a kesztyű ellenálló-képességére (vegyi, mechanikai) vonatkozó adatait, a speciális, helyi munkakörülményekből adódó mechanikus igénybevételt, valamint a készítménnyel való érintkezés időtartamát. A gyártó által megadott áttörési időnek meg kell haladnia azt az időszakot, amely alatt a terméket használják. A kesztyűt azonnal ki kell cserélni, ha bármilyen kopás, károsodás (törés, perforáció) vagy fizikai változások (szín, rugalmasság, forma) jelennek meg.
- Szemvédelem: Szorosan záródó védőszemüveg vagy álarc használata szükséges (EN 166).
- Bőrvédelem: Kémiai hatások ellen védő hosszú ujjú munkaruha (EN ISO 6529), kötény és esetenként lábbeli szükséges (EN ISO 20345).

8.3. Környezetvédelem: Kerüljük el a hígíthatlan termék csatornába, felszíni vizekbe jutását.

8.4. Egyéb információ: A fentiek a szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak, átlagosnak tekinthető körülmények között. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökről szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Halmazállapot:	paszta
Szín:	sárgásbarna
Szag:	termékre jellemző
Szagküszöbérték:	nincs adat
pH:	12 – 13 (1%-os oldat)
Relatív párolgási sebesség (butilacetát = 1):	nincs adat

¹ A munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.

² Megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.

³ DNEL - DERIVED NO EFFECT LEVEL - a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje

⁴ PNEC - PREDICTED NO EFFECT CONCENTRATION - az adott ökoszisztémára károsan még nem ható, becsült küszöbkoncentráció

Olvadáspont/tartomány:	nincs adat
Forráspont/tartomány:	nincs adat
Lobbanáspont:	nincs adat
Öngyulladás hőmérséklet:	nincs adat
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Gyúlékonyság (szilárd, gáznemű):	nem gyúlékony
Gőznyomás:	nincs adat
Relatív gőzsűrűség:	nincs adat
Sűrűség 20 °C-on:	nincs adat
Oldhatóság vízben:	elegyedik
Viszkózitás:	nincs adat
Robbanási tulajdonságok:	nincsenek
9.2. Egyéb információk:	nincsenek

10. Stabilitás és reakciókészség

- 10.1. Reakciókészség:** Erősen lúgos keverék.
- 10.2. Kémiai stabilitás:** Előírászerű kezelés és tárolás esetén stabil keverék.
- 10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:** Savakkal heves reakcióba lép, egyes fémekre korrozív.
- 10.4. Kerülendő körülmények:** magas hőmérséklet, fagy
- 10.5. Nem összeférhető anyagok:** Savakkal hevesen reagál, egyes fémeket, műanyagokat, bevonatokat megmarja.
- 10.5. Veszélyes bomlástermékek:** Hő hatására maró és toxikus gőzök szabadulnak fel.

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információk (ha más nincs specifikálva, akkor nincs adat):

- a) Akut toxicitás:
ATE (orális): 300 – 2000 mg/ttkg – A termék Acute Tox (oral.) 4 kategóriába van besorolva.
- b) Bőrkorrózió/bőrirritáció: Skin Corr. 1, súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
- c) Szemkárosodás/szemirritáció: Eye Dam 1, irreverzibilis szemkárosodást okozhat.
- a) Légzőszervi, vagy bőrszenzibilizáció: Skin Sens. 1, bőrszenzibilizáló anyagot tartalmaz.
- b) Csírasejt mutagenitás:
- c) Reprodukciós toxicitás:
- d) Rákkeltő hatás:
- e) Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció:
- f) Célszervi toxicitás, többszöri expozíció:
- g) Aspirációs veszély:

A termékkel történő expozíció tünetei:

Belégzés: nem releváns expozíció

Bőr: Kivörösödés, fájdalom, marási sérülés. Szenzibilizáló, allergias reakciót válthat ki.

Szem: Kivörösödés, fájdalom, könnyezés, homályos látás. Fennáll a súlyos szemkárosodás veszélye.

Lenyelés: Égető érzés, köhögés, görcsök, égési sérülések vagy súlyos irritáció a szájüreg, a torok és az emésztőrendszer nyálkahártyáin. Nyelőcső és gyomor perforációjának veszélye fennáll.

11.2. A kálium-hidroxidra vonatkozó toxikológiai adat:

- a) Akut toxicitás:
LD₅₀ (orális, patkány): > 273 mg/ttkg

11.3. Egyéb információ: nincs

12. Ökológiai adatok

12.1. Toxicitás: A termékre vonatkozóan nem végeztek célzott vizsgálatokat. Megítélése, osztályozása a CLP-rendelet alapján történt.

12.2-5. Perzisztencia és lebonthatóság, bioakkumulációs képesség, a talajban való mobilitás, a PBT és a vPvB értékelés eredményei: nincs adat

12.6. Egyéb káros hatások

A termék erősen lúgos, tömény formában nem szabad természetes felszíni vizekbe és talajvízbe juttatni, mert pH-eltolódást okoz, károsíthatja a vízi szervezeteket. Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, a helyi előírásokat be kell tartani.

13. Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet alapján történt.

A készítmény hulladékának besorolása (Hulladékulcs/EWC-kód): 16 03 03* veszélyes hulladék

(besorolása a felhasználás és a hulladékká válás módjától és helyétől függően változhat)

- 16 A HULLADÉKJEGYZÉKBEN KÖZELEBBRŐL MEG NEM HATÁROZOTT HULLADÉK)
- 16 03 az előírásoknak nem megfelelő és nem használt termékek
- 16 03 03* veszélyes anyagokat tartalmazó szervesetlen hulladék

Egyéb besorolás: 18 02 05*

Csomagolóanyag (szennyezett) besorolása (Hulladékulcs/EWC-kód): 15 01 10* veszélyes hulladék

15 CSOMAGOLÁSI HULLADÉK, KÖZELEBBRŐL MEG NEM MEGHATÁROZOTT FELTATÓ ANYAGOK (ABSZORBENSEK), TÖRLŐKENDŐK, SZŰRŐANYAGOK és VÉDŐRUHÁZAT

- 15 01 csomagolási hulladék (beleértve a válogatottan gyűjtött települési csomagolási hulladékot)
- 15 01 10* veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék

A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012 (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. Szállításra vonatkozó információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint veszélyes áru.

Szárazföldi szállítás ADR/RID

14.1. UN-szám: 1759

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

MARÓ SZILÁRD ANYAG, M.N.N. (kálium-hidroxid, keverék)

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): Osztály: 8, Osztályozási kód: C10,

Veszélyjelző szám: 80, Veszélyességi bárca: 8

14.4. Csomagolási csoport: II, Korlátozott mennyiség: 1 kg, Szállítási kategória: 2

14.5. Környezeti veszélyek: Alagút korlátozási kód: E

Tengeri szállítás IMDG/GGVSee

14.1. UN-szám: 1759

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

MARÓ SZILÁRD ANYAG, M.N.N. (kálium-hidroxid, keverék)

Tengerszennyező: nem, EmS: F-A, S-B,

Szegregációs csoport: 18 lúgok

MFAG-szám: 134

Az összes szállítási módra vonatkozó információ

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Lásd 6. és 8. szakasz

Egyéb

14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: nem alkalmazható

15. Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemeről.

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról;
98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült

16. Egyéb információk

Adatlap-történet: Jelen adatlap a gyártó 2013. augusztus 14-én felújított angol nyelvű adatlapja alapján készült.

A biztonsági adatlap 2. és 3. szakaszában szereplő rövidítések és H-mondatok:

- H290 Fémekre korrozív hatású lehet.
- H302 Lenyelve ártalmas.
- H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
- H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.
- H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

Veszélyességi kategóriák (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Acute Tox. (oral): akut toxicitás (szájon át), Skin Corr.: bőrmaró, Met. Corr.: fémekre maró hatású, Skin. Sens.: bőrszenzibilizáló, Eye Dam.: szemkárosító.

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik, és csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. Ha a terméket más keverék összetevőjeként használják, jelen adatlap adatai az új termék jellemzésére nem alkalmazhatók.

A felhasználók maguk felelősek azon kockázatokért, amik a készítmény használatából következnek. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.